

Rapport

Klacht

Zie onder *bevindingen of volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Beoordeling

Zie onder *bevindingen of volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Conclusie

Zie onder *bevindingen of volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Onderzoek

Zie onder *bevindingen of volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Bevindingen Klacht

Verzoeker klaagt er over dat de met het beheer van Landgoed S. te E. belaste medewerker van Staatsbosbeheer gedurende de periode november 2005 tot en met september 2007 bij het nemen van beslissingen omtrent het beheer van dit terrein de belangen van verzoeker als eigenaar van een recreatiebungalow heeft geschaad.

Rapport

I. Aanleiding onderzoek

1. Op 20 augustus 2008 wendde de heer L. zich tot de Nationale ombudsman. Hij schreef dat de Dienst Landelijk Gebied in 2001 opdracht had gekregen het landgoed S., inclusief hotel en diverse recreatiebungalows aan te kopen en in eigendom over te dragen aan Staatsbosbeheer. Voorafgaande aan die overdracht in december 2005 waren het hotel en de na sloop resterende bungalows verkocht aan derden. Staatsbosbeheer was eigenaar van het landgoed. De hoteleigenaar, Landgoed S. Beheer B.V., was erfpachter en de bungaloweigenaren ondererfpachters.

2. De heer L. schreef dat de bungalows door hem en de overige eigenaren waren aangekocht op basis van de door de Dienst Landelijk Gebied verstrekte informatie. Na de overdracht aan Staatsbosbeheer was de situatie op en om het park echter sterk verslechterd, waardoor de uitgangspunten van het project Landgoed S. niet meer werden herkend. De heer L. stelde te zijn geconfronteerd met de afbraak van sport- en speelvoorzieningen, de inperking van de verblijf- en recreatieruimte, het afsluiten van naastgelegen natuur en de voorgenomen kap van meer dan 2.000 bomen. De heer J., als medewerker van Staatsbosbeheer belast met het beheer van het landgoed, zou daarbij

onvoldoende oog hebben gehad voor de belangen van de bungaloweigenaren.

3. Voor de inhoud van zijn klachten verwees de heer L. naar de op 18 september 2007 bij de directeur van Staatsbosbeheer ingediende klacht en de daarbij behorende bijlagen.

4. Bij de opening van het onderzoek door de Nationale ombudsman was de klacht van de heer L. anders geformuleerd voorgelegd aan Staatsbosbeheer. Daarbij was aangegeven dat de klacht met name betrekking had op het geven van onvoldoende voorlichting, onjuiste informatie en het ontbreken van de bereidheid om nadere afspraken te maken. Tijdens het onderzoek bleek dat deze klachtformulering onvoldoende aansloot bij de visie van verzoeker, zodat de klacht opnieuw is geformuleerd en nogmaals, tezamen met een aangepast verslag van bevindingen, is voorgelegd aan verzoeker en de directeur van Staatsbosbeheer.

II. Zienswijze verzoeker

5. Op 18 september 2007 had de heer L. zich, namens enkele leden van de Vereniging van Bungaloweigenaren S. (hierna: VBS) tot de Algemeen Directeur van Staatsbosbeheer gewend. In zijn brief schreef de heer L. dat de VBS begin 2004 was opgericht om de gezamenlijk belangen van de bungaloweigenaren op het park te kunnen behartigen. Die belangenbehartiging was naar zijn mening noodzakelijk, omdat al snel na het aantreden van de hoteleigenaar, tevens erfpachter forse belangentegenstellingen waren ontstaan. De bungaloweigenaren hechtten aan rustige kleinschalige verblijfsrecreatie in een natuurgebied, terwijl de hoteleigenaar in de visie van de heer L. van het landgoed een pretpark wilde maken.

6. Door de bungaloweigenaren was uitgekeken naar de overdracht van het landgoed aan Staatsbosbeheer. Men verwachtte dat deze organisatie een partner zou zijn bij het bestendigen van het rustige, natuurlijke en bosrijke karakter. De heer L. stelde dat deze verwachting al direct bij de eerste kennismaking met de heer J., medewerker van Staatsbosbeheer, valse hoop bleek te zijn. Tijdens die kennismaking zou de heer J. hebben gezegd niets met de bungaloweigenaren te maken te hebben en alleen zaken te doen met de erfpachter. Ook zou de heer J. hebben aangegeven zich niet te mengen in de problemen tussen de bungaloweigenaren en de erfpachter en voornemens te zijn vele bomen te kappen en sport- en speelfaciliteiten af te breken.

Onder verwijzing naar het meegestuurde chronologisch overzicht van hetgeen zich tussen 2 november 2005 en medio september 2007 had voorgedaan, werd de Algemeen Directeur van Staatsbosbeheer verzocht de heer J. te ontheffen van zijn verantwoordelijkheden. Een afschrift van deze brief werd gestuurd aan de directeur Staatsbosbeheer, regio Oost.

7. In aanvulling op het vorenstaande schreef de heer L. de Nationale ombudsman op 26 februari 2010 dat de Dienst Landelijk Gebied in 2001 een recreatiepark met hotel, dat kort daarvoor eigendom van de overheid was geworden, diende te verkopen en te verpachten aan een marktpartij. De bungalows zouden door de koper van het hotel worden verhuurd en geëxploiteerd en mochten niet worden doorverkocht. Dat laatste is echter wel gebeurd, waardoor op het park drie belanghebbende partijen ontstonden. Van die drie partijen waren de bungaloweigenaren verreweg de grootste investeerders, maar zonder formele positie. Om hun belangen te kunnen behartigen richtten zij de VBS op, die met succes opkwam tegen de door de Dienst Landelijk Gebied met de hoteleigenaar gemaakte afspraken. Dit betrof onder andere de afspraak dat de hoteleigenaar het bungalowpark ook als evenemententerrein en pretpark mocht gebruiken. Door deze en andere acties maakte de VBS zich - naar de mening van de heer L. - bij de twee partijen niet echt geliefd.

De heer L. schreef tevens dat de heer J. zich voorafgaande aan de kennismaking met het bestuur van de VBS had laten indoctrineren door de Dienst Landelijk Gebied, de erfpachter en een dissident lid van de VBS en had besloten met harde hand op het park te gaan regeren en te laten zien wie de baas was. De heer L. verweet de medewerker van Staatsbosbeheer uitsluitend te zijn afgegaan op zogeheten 'hearsay' van derden, in plaats van eerst eens om de tafel te gaan zitten met de bungaloweigenaren en te luisteren naar wat hen dwars zat, zodat hij zich daarover een eigen mening zou kunnen vormen en te streven naar een positieve en constructieve situatie op het park.

8. Door de heer L. was aan de Nationale ombudsman een groot aantal bijlagen toegestuurd, waaronder een door VBS opgesteld verslag bestemd voor intern gebruik binnen de VBS van de bijeenkomst op 21 november 2005 (zie Achtergrond, onder 1.). Bij dit gesprek op de 21e november waren namens de VBS aanwezig de heer L., optredend als waarnemend secretaris van de VBS, zijn echtgenote, voorzitter van de VBS, de heer J. en twee medewerkers van de Dienst Landelijk Gebied.

Uit het verslag kan onder andere worden opgemaakt dat de heer J., nadat de heer L. en diens echtgenote hadden gewezen op de problemen waarmee de bungaloweigenaren waren geconfronteerd met de erfpachter, had aangegeven een erfpachtovereenkomst te hebben met de erfpachter en dat hij er voor zou zorgen dat de erfpachter de verplichtingen daaruit naleeft. De heer J. was echter niet van plan zich ook maar enigszins te verdiepen in het ondererfpachtcontract. Ook zou de heer J. hebben gesuggereerd dat de mening van de VBS over de contracten niet door alle leden in de vereniging worden gedeeld en de bungalows helemaal niet gebouwd hadden mogen worden midden op de trekroute van het wild.

9. Door Staatsbosbeheer zijn in het kader van het onderzoek door de Nationale ombudsman onder andere afschriften toegestuurd van een e-mailwisseling tussen de voorzitter van de VBS en de heer J. van 28 en 29 november en 7 december 2005.

In haar e-mail van 28 november 2005 heeft de voorzitter de tijdens het gesprek gemaakte afspraken bevestigd. Deze afspraken betreffen een kennismakingsgesprek tussen de heer J. en de erfpachter, het door Staatsbosbeheer te nemen voortouw voor het in januari 2006 organiseren van een gesprek tussen Staatsbosbeheer, de Dienst Landelijk Gebied, de VBS en de erfpachter en de uitnodiging aan de heer J. om in de Algemene voorjaarsledenvergadering van de VBS in maart 2006 een uitleg te geven over Staatsbosbeheer en haar visie op het landgoed S.

10. In reactie op deze e-mail schreef de heer J. dezelfde dag dat het verslag een behoorlijk beeld geeft van de afspraken, maar dat hij de opmerking van zijn kant mist dat Staatsbosbeheer één aanspreekpunt heeft voor het landgoed, te weten de erfpachter en dat Staatsbosbeheer geen partij is in kwesties tussen de VBS en de erfpachter. Daarbij merkte hij op dat het hem tijdens het gesprek met de erfpachter duidelijk geworden was dat de communicatie tussen hem en de VBS verre van optimaal verloopt.

11. Naar aanleiding van deze reactie stelde de voorzitter van de VBS de heer J. op 29 november 2005 de volgende twee vragen:

"1. Wanneer u zegt dat Staatsbosbeheer maar één aanspreekpunt heeft voor de S. (n.l. de exploitant (...)), welke relatie denkt u, zouden dan de VBS en Staatsbosbeheer nu en/of in de toekomst met elkaar kunnen hebben?

2. Wanneer u stelt dat Staatsbosbeheer geen partij is tussen VBS-kwesties en (de erfpachter; N.o.), en dat lijkt mij juridisch juist, kunt u ons dan wat meer helderheid geven wat precies uw bedoeling is ten aanzien van het door u voorgestelde gezamenlijke gesprek? Uw antwoord is met name bepalend voor het soort onderwerpen dat wij zouden kunnen aandragen voor de agenda."

12. In reactie op deze vragen schreef de heer J. op 7 december 2005:

"1. Relatie tussen VBS en SBB is gericht op een gezamenlijke invulling (...) geven aan het terrein, waarbij mijn inzet is zoveel als mogelijk (...) binnen de doelstellingen op de wensen en gevoelens van de bewoners in te spelen. De zakelijke kant zal ik mij niet bezig houden, dat is immers een kwestie tussen (de erfpachter; N.o.) en VBS.

2. Het gezamenlijk gesprek moet u zien als een poging van SBB-zijde om het gesprek weer op gang te krijgen. Er is immers nu een nieuwe situatie ontstaan (wij zijn sinds gisteren officieel eigenaar van de ondergrond) die partijen kunnen aangrijpen om ook een gezamenlijke nieuwe start te maken.

Tenslotte: gisteren bij de overdracht sprak ik een paar bewoners die zeer geïnteresseerd waren in de doelstellingen van SBB inzake natuurbeleid, dus ik kijk uit naar een informatieavond voor de bewoners."

13. In zijn brief aan de Nationale ombudsman van 26 februari 2010 schreef de heer L. van mening te zijn dat de heer J. zich in zijn houding ten opzichte van de VBS ook had bedacht dat de beste methode zou zijn om de VBS vleugellam te maken door de voorzitter, de echtgenote van de heer L., te isoleren en in diskrediet te brengen.

De heer L. concludeerde dat de heer J. de situatie op het bungalowpark geheel verkeerd had aangepakt en dat het hem ten ene male had ontbroken aan de kennis en vaardigheden die je van een ambtenaar op zijn niveau zou mogen en moeten verwachten. In plaats van als leider te streven naar een leefbare situatie voor alle onder hem ressorterende partijen op het park, koos hij ervoor om de bungaloweigenaren te koeioneren, voor te liegen, te misleiden en te benadelen. Naar de mening van de heer L. is door die keuze niet alleen veel schade aangericht aan de vereniging als zodanig, maar is er daarmee ook voor gezorgd dat de verhuurbaarheid van de bungalows ernstig is teruggelopen. Daarnaast stelt de heer L. dat zijn echtgenote, als voorzitter van de VBS persoonlijke schade heeft geleden door de hetze van de heer J. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in vertrek van het park en verkoop van de bungalow.

III. Interne klachtbehandeling

14. De heer L. had zich op 3 oktober 2007 tot de klachtencommissie van Staatsbosbeheer gewend met het verzoek zijn klacht over de heer J. in behandeling te nemen. In reactie hierop deelde de directeur Staatsbosbeheer, regio Oost verzoeker mee dat Staatsbosbeheer geen vaste klachtencommissie heeft en afhankelijk van aard en ernst van de klacht een ad hoc commissie kan worden ingesteld. De directeur deelde mee zich nog te beraden over de instelling van een dergelijke commissie en dat hij de heer L. graag in de gelegenheid wilde stellen zijn brief mondeling of telefonisch toe te lichten.

15. In reactie hierop schreef de heer L. bereid te zijn, zijn klacht toe te lichten tegenover de algemeen directeur of tegenover een in te stellen klachtencommissie. Indien de klacht zou worden afgehandeld door de regiodirecteur achtte verzoeker een toelichting niet zinvol, omdat zowel de heer J., als de regiodirecteur betrokken waren bij de gedraging waarover werd geklaagd.

16. Uiteindelijk werd een klachtcommissie ad hoc ingesteld en vond er op 9 januari 2008 een hoorzitting plaats.

17. Blijkens het verslag van deze zitting voerde de heer L. onder andere aan dat het landgoed geen natuurgebied maar een recreatiepark is. Omdat de heer J. een andere visie op het park had, vreesde de heer L. dat onherstelbare schade zou worden aangericht aan het kleinschalig besloten karakter. De heer L. gaf tijdens de hoorzitting aan dat de impasse kon worden doorbroken - en zijn klacht kon worden ingetrokken - als aan een aantal voorwaarden werd voldaan. Deze betroffen het vervangen van gesloopte speel- en sportvoorzieningen, herstel van het sportterrein, terugplaatsen van hekwerken en

teruggeven aan het landgoed van enkele afgescheiden zijpercelen, intrekken van de ingediende kapaanvragen en meldingen in het kader van de Boswet, opstellen van een door alle partijen goedgekeurd inrichtingsplan en het erkennen van de VBS als een volwaardige partner. Op 16 januari 2008 stuurde verzoeker, namens de bungaloweigenaren die hij vertegenwoordigde, aanvullende stukken toe ter onderbouwing.

18. De regiodirecteur was op 8 januari 2008 telefonisch door de klachtencommissie gehoord. Deze gaf aan dat de echtgenote van de heer L. voorzitter van de VBS was geweest en dat veel van haar eisen en meningen niet strookten met de standpunten van Staatsbosbeheer en met de meningen van veel bungaloweigenaren. Uiteindelijk had dit er toe geleid dat Staatsbosbeheer zich tot de individuele eigenaren was gaan richten en een aantal bijeenkomsten had georganiseerd. Het afbreken van de speelvoorzieningen en het plaatsen van de hekken had deels door de Dienst Landelijk Gebied plaatsgevonden en deels door Staatsbosbeheer. Herplaatsing van sport- en speelvoorzieningen was mogelijk, mits dit passend was binnen de omgeving. Met het nieuwe bestuur van de VBS werd hiervoor een beheersplan opgesteld. Daarnaast merkte de regiodirecteur op dat de bungaloweigenaren uitleg zou zijn gegeven over de noodzakelijke kap vanwege achterstallig onderhoud en veiligheid. Uiteindelijk werd een parkachtig landschap beoogd en moest het dichtgegroeide heidelandschap weer halfopen worden.

19. De heer J. werd op 30 januari 2008 gehoord. Hij gaf, blijkens het verslag, aan de hand van een plattegrond een toelichting op het door de provincie Gelderland geformuleerde "Groei-en-krimp"-beleid voor de Veluwe. Dit houdt in dat midden op de Veluwe recreatievoorzieningen moeten wijken voor natuur en aan de rand groei daarvan mogelijk is. Gelet hierop diende een deel van het landgoed te worden teruggegeven aan de natuur en een aantal voorzieningen te worden gesloopt. De heer J. stelde tijdens de hoorzitting zich er over te hebben verbaasd dat de informatie over het provinciaal beleid en de gevolgen daarvan nieuw was voor veel bungaloweigenaren, aangezien dit al eerder met de toenmalig voorzitter van de VBS was gecommuniceerd.

Daarnaast merkte de heer J. op dat hij tijdens de eerste kennismaking met de VBS duidelijk had gemaakt dat hij niet op de stoel van de hoteleigenaar als erfpachter wilde gaan zitten. Ook was hem toen al bekend dat de relatie tussen de erfpachter en de bungaloweigenaren, de ondererfpachters, slecht was. Tevens gaf de heer J. aan dat hij tijdens de bijeenkomst van 10 maart 2006 uitleg had gegeven over het provinciaal beleid en over de noodzakelijke kap van met name Douglassparren en stelde hij te hebben geprobeerd te investeren in een verbetering van de relatie tussen de bungaloweigenaren en de erfpachter door een integraal plan - op kosten van Staatsbosbeheer - voor te stellen dat zou worden gedragen door alle betrokken partijen. Staatsbosbeheer zou daarbij met name optreden als adviseur en had daarnaast een rol als eigenaar en beheerder van het middenterrein. De verstandhouding tussen de erfpachter en de bungaloweigenaren was echter lange tijd slecht gebleven, waardoor er nog steeds geen plan lag. Dit had naar de mening van de heer J. ook te maken met het feit dat de echtgenote van de heer L., als

toenmalig voorzitter, niet langer door de meerderheid van de bungaloweigenaren werd gesteund. Inmiddels was er een nieuw verenigingsbestuur en was de verstandhouding met de erfpachter redelijk.

Over de sport- en speelvoorzieningen op het landgoed merkte de heer J. tijdens de hoorzitting op dat de bewoners wellicht op het verkeerde been waren gezet door de verkopende makelaar, aangezien zij op grond van de ondererfpachtsakte geen recht hadden op een groter landgoed en op (het gebruik van) speelvoorzieningen. Ten aanzien van de door de heer L. gestelde voorwaarden stelde de heer J. dat Staatsbosbeheer bereid was mee te werken aan het terugbrengen van speelvoorzieningen in het kader van een inrichting- en beheerplan dat naar verwachting in 2008 kon worden afgerond, maar dat hij ten aanzien van de geplaatste hekken en afgescheiden percelen niet kon afwijken van het provinciaal beleid. Met het voormalig tennisveld had Staatsbosbeheer geen bemoeienis nu het in erfpacht was uitgegeven aan de erfpachter. Ook het kappen van de bomen was geen zaak van Staatsbosbeheer, maar van de (onder)erfpachter(s).

Ten slotte merkte de heer J. op dat de inrichting en het beheer van het gehele terrein in principe een zaak was van de erfpachter, maar dat de opstelling van een inrichting- en beheersplan een gezamenlijk project van de erfpachter, de bungaloweigenaren en Staatsbosbeheer moest zijn en dat Staatsbosbeheer, wanneer een dergelijk plan was opgesteld, bij de uitvoering meer op de achtergrond zou blijven.

20. In zijn beslissing van 15 februari 2008 onderscheidde de Algemeen Directeur uiteindelijk achttien verschillende klachtonderdelen.

Verzoekers' klachtonderdelen over de relatie tussen Staatsbosbeheer en de bungaloweigenaren, de bomenkap en de plaatsing van hekwerken werden ongegrond verklaard, behoudens twee klachtonderdelen die niet-ontvankelijk werden verklaard. Verzoekers' klacht over de informatieverstrekking rond het verwijderen van de sport- en speelvoorzieningen werd gegrond verklaard.

Over de handelwijze van de heer J. werden elf klachtonderdelen onderscheiden, waarvan zes klachten ongegrond werden verklaard en twee niet-ontvankelijk. Ten aanzien van drie klachtonderdelen over de bejegening door de heer J. onthield de directeur zich, overeenkomstig het advies van de klachtcommissie, van een oordeel. In haar advies schreef de klachtadviescommissie hieromtrent:

"...Het bestuur van de VBS dat tot januari 2007 zitting had, ondervond niet alleen 'problemen' met Staatsbosbeheer maar ook met haar leden enerzijds en met de erfpachter en de ondererfverpachter (...) anderzijds.

Uit e-mails van december 2006 blijkt dat 6 bewoners van 3 bungalows hun lidmaatschap van de VBS opzeiden, onder meer omdat zij zich niet konden vinden in de manier waarop

het VBS-bestuur communiceerde met Staatsbosbeheer. In het licht van deze slechte verhoudingen kan het zo zijn dat de klager wellicht te hoge verwachtingen had van wat Staatsbosbeheer voor de bungaloweigenaren zou kunnen betekenen en dat mede hierdoor - over en weer - irritatie is ontstaan.

De bejegeningklachten zijn door de beklagde niet erkend.

Dit maakt het voor de klachtcommissie onmogelijk om objectief vast te stellen wat feitelijk wel en niet waar is van de verwijten op het gebied van bejegening aan het adres van beklagde".

IV. Verzoek aan de Nationale ombudsman

21. Met de beslissing op de klacht kon verzoeker zich niet verenigen, zodat hij zich tot de Nationale ombudsman wendde met het verzoek een onderzoek in te stellen.

Samengevat kwamen zijn klachten er op neer dat niet was gereageerd op het in de brief van 18 september 2007 gedane verzoek de heer J. te ontheffen van zijn functie. Omdat een reactie uitbleef was op 3 oktober 2007 een formele klacht ingediend. Over de beslissing op deze klacht merkte de heer L. op dat gesuggereerd werd dat hij en zijn echtgenote geïsoleerd stonden binnen de VBS en dat de andere leden een meer positieve houding hadden, zonder dat deze suggestie nader werd onderbouwd. Bovendien werden de klachten over de heer J. niet erkend en werd gelogen over de gebeurtenissen die hadden plaatsgevonden. Ook was naar de mening van de heer L. niet aangetoond dat op goede gronden werd verwezen naar het provinciaal "Groei-en-krimp"-beleid en waren beloften en toezeggingen over bijvoorbeeld het beheer- en inrichtingsplan niet nagekomen.

22. Bij de opening van het onderzoek werden de Algemeen Directeur van Staatsbosbeheer, alsmede de betrokken medewerker, enkele vragen gesteld over het inlichten van en het overleggen met de bungaloweigenaren over het verwijderen van de speeltoestellen, de bomenkap en het plaatsen van hekken. Daarnaast werd gevraagd naar de stand van zaken met betrekking tot het inrichting- en beheersplan en de voorgenomen bomenkap.

Voorafgaande aan de opening had de huidige voorzitter van de VBS de Nationale ombudsman, daarnaar gevraagd, laten weten volstrekt neutraal te staan tegenover de door verzoeker ingediende klachten en dat deze alle vrijheid had deze in te dienen. Daarnaast merkte de voorzitter op dat er een prima contact was met Staatsbosbeheer en dat door Staatsbosbeheer aan een bureau opdracht was gegeven een parkplan te maken, waarin zowel Staatsbosbeheer, de VBS als de erfpachter zich zouden kunnen vinden.

V. Zienswijze Staatsbosbeheer

23. Bij brief van 27 januari 2009 deelde de Algemeen Directeur, mede namens de heer J., de Nationale ombudsman mee dat met de voorzitter van het toenmalig bestuur van de VBS zowel mondeling als schriftelijk tijdig en voldoende was gecommuniceerd. Verwezen werd naar de reeds in bezit van de Nationale ombudsman zijnde documentatie. Wel was het de heer J. op de voorlichtingsavond van 10 maart 2006 gebleken dat de voorzitter niet alle informatie had doorgespeeld aan de leden van de VBS.

De speeltoestellen waren na de overdracht van het landgoed onder de verantwoordelijkheid van Staatsbosbeheer komen te vallen. De speeltoestellen waren na keuring door een professioneel bedrijf afgekeurd en door Staatsbosbeheer verwijderd. Wel was destijds aangegeven dat er, indien daar behoefte aan bestond, in het kader van het op te stellen beheer- en inrichtingsplan mogelijkheden bestonden om deze voorzieningen terug te plaatsen. Aangegeven werd dat overal overleg over was gevoerd, met als uitzondering de speeltoestellen omdat het handhaven of verwijderen daarvan een veiligheidskwestie was. Staatsbosbeheer droeg als eigenaar de verantwoordelijkheid voor de speeltoestellen en kon aansprakelijk gesteld worden. Over het weghalen van speeltoestellen was wel gemeld dat ze direct zouden worden weggehaald als ze de keuring niet zouden doorstaan. De klacht over het niet voeren van vooroverleg over de feitelijke verwijdering van de speeltoestellen was reeds eerder door de Algemeen Directeur gegrond verklaard.

Over de bomenkap was uitgebreid gecommuniceerd, onder andere door middel van een excursie op 30 juni 2006 onder leiding van een boswachter, waarbij alle zaken aan de orde waren gesteld en vragen waren beantwoord.

Verder gaf de Algemeen Directeur aan dat de erfpachtbegrenzing met een zwijnenkerend raster door de Dienst Landelijk Gebied was geplaatst en uit de erfpachtakte blijkt, dat dit in overleg met de erfpachter diende te gebeuren. Dit was in het onderhavige geval ook gebeurd. De verplichting om de hekken te plaatsen was als bijzondere voorwaarde opgenomen bij de overdracht en zou door de Dienst Landelijk Gebied uitgevoerd worden. Het lag dan ook op de weg van de Dienst als toenmalig eigenaar, om vooraf en bij feitelijke plaatsing overleg te voeren met de erfpachter, hetgeen ook was gebeurd. De ondererfpachters hebben hier een contractuele relatie mee, zodat de erfpachter overleg had moeten voeren met de ondererfpachters. Het was Staatsbosbeheer gebleken dat de Dienst Landelijk Gebied over het plaatsen van een raster ook met de VBS had overlegd. Staatsbosbeheer was derhalve niet van mening dat communicatie hierover op zijn weg had gelegen.

Opgemerkt werd tevens dat de heer J. de ondererfpachters overigens had geïnformeerd via de toenmalige voorzitter van de VBS, door haar een kaartje te geven waarop de begrenzing was te zien. Uiteindelijk was dit kaartje op 10 maart 2006 aan de bewoners gepresenteerd en daar bleek dat de bewoners dit kaartje voor de eerste keer onder ogen kregen.

24. In reactie op de vraag naar de stand van zaken van het inrichting- en beheerplan, deelde de Algemeen Directeur mee dat dit, in nauw overleg met de bewoners werd gemaakt en naar verwachting begin 2009 gereed zou zijn. Staatsbosbeheer had het maken van dit plan uitbesteed aan een extern bureau, waarvoor op 15 september 2008 definitief opdracht was gegeven. Inmiddels was voldoende vooruitgang geboekt.

Tevens werd aangegeven dat, indien het door de bewoners wenselijk werd geacht, in een dergelijk plan ook de vervanging van verwijderde speel- en sportvoorzieningen werd opgenomen. Er lag sinds kort een concept van het plan bij Staatsbosbeheer, maar daar stond niets in over het aanbrengen van nieuwe voorzieningen. Bij de bespreking in de komende weken zou Staatsbosbeheer hier nadere uitleg over vragen, omdat het niet duidelijk was of bewoners hierom hadden gevraagd, en als dit niet was gedaan wat de reden daarvan zou zijn.

Met het plan was aangevangen in 2008. Vanaf de bestuurswisselingen was er weer vooruitgang geboekt. De samenwerking met de VBS was volgens de Algemeen Directeur de reden voor vertraging en deze reden was niet aan de zijde van Staatsbosbeheer gelegen. Als er geen vertraging was opgetreden, was het plan mogelijk medio 2007 gereed geweest.

25. Ten aanzien van de voorgenomen kap van bomen deelde de Algemeen Directeur mee dat middels een stip was aangegeven welke bomen zouden worden gekapt. Er was geen onderliggend plan, aangezien het de uitvoering van achterstallig onderhoud betrof. Daarnaast was op een excursie uitgelegd en getoond wat de bedoeling was en konden bewoners, middels lintjes, aangeven welke boom zij in de omgeving van hun huisje wilden handhaven of juist wilden weghalen. De Algemeen Directeur was van mening dat dit voldoende inspraak was voor een dergelijke bomenkap.

26. Uit de door de Algemeen Directeur meegestuurde afschriften van correspondentie en overige stukken, zoals de akte inzake de met Landgoed S. Vastgoed B.V. gesloten akte van erfpacht en een clustering van vragen ten behoeve van de bijeenkomst van 10 maart 2006 maakte de Nationale ombudsman op dat er in de loop van 2006 verschil van inzicht was ontstaan tussen de zogeheten participatiegroep S. en enkele eigenaren van bungalows en het bestuur van de VBS.

VI. Reactie verzoeker

27. Naar aanleiding van de reactie van de Algemeen Directeur en de door hem meegestuurde bijlagen, plaatste de heer L. allereerst een aantal opmerkingen over de communicatie omtrent de verwijdering van de speeltoestellen.

Inzake de bomenkap merkte hij op dat door Staatsbosbeheer slechts mondeling was gecommuniceerd en ten onrechte werd gesteld dat de toenmalig voorzitter informatie niet

zou hebben doorgegeven. De heer L. wees er in dit verband op dat de verwijzing naar het door de heer J. toegezonden kaartje betrekking had op een e-mailbericht dat was verstuurd na de bijeenkomst van 10 maart 2006.

De Nationale ombudsman heeft geconstateerd dat de door de Algemeen Directeur toegestuurde stukken inderdaad een e-mailbericht van 27 maart 2006 aan de toenmalig voorzitter bevatten, waarin melding wordt gemaakt van kaartmateriaal.

Daarnaast merkte verzoeker op dat de heer J. tijdens de bijeenkomst van 10 maart 2006 helemaal geen informatie had gegeven over de plannen van Staatsbosbeheer met het landgoed, maar slechts een algemene diapresentatie over de 'grote grazers' op de Veluwe en de organisatie van Staatsbosbeheer. Bovendien zou hij hebben geweigerd in te gaan op de aan hem toegestuurde vragen van bungaloweigenaren. Eerst negen maanden later, tijdens een voorlichtingsavond in november 2006, zouden de vragen zijn beantwoord door een andere medewerker van Staatsbosbeheer.

Daarnaast stelde de heer L. dat de plaatsing van hekwerken aan de oostzijde van het landgoed nooit als bijzondere voorwaarde bij de overdracht was opgenomen en daarover nimmer de juiste informatie was verstrekt. Tevens werd ten onrechte verwezen naar de erfpachter voor het verstrekken van informatie hieromtrent, omdat de hekken waren geplaatst langs twee percelen die eigendom zijn van Staatsbosbeheer en niet gepacht worden. Samengevat concludeerde de heer L. dat Staatsbosbeheer ten onrechte een groot deel van het park aan de vigerende bestemming 'verblijfsrecreatie' had onttrokken.

Ten aanzien van het inrichting- en beheersplan merkte de heer L. op dat er voor 25 februari 2009 een eerste overleg was gepland tussen het ingeschakeld bureau, Staatsbosbeheer en de erfpachter en dat het bestuur van de VBS daar niet bij mocht zijn. Bovendien bleek uit de verstrekte opdracht dat er helemaal geen inrichtingsplan komt, maar dat uitsluitend een beheersplan voor na de kap wordt opgesteld. Door een vertegenwoordiger van het bureau zou bovendien tijdens een voorlichtingsbijeenkomst op 16 oktober 2008 zijn meegedeeld dat Staatsbosbeheer had gezegd dat sport- en speelvoorzieningen geen deel mochten uitmaken van zijn opdracht. Ten aanzien van de voortgang van het plan, merkte de heer L. op dat ten onrechte werd gesteld dat de vertraging aan het voormalig bestuur diende te worden toegerekend, aangezien de bestuurswisseling plaatsvond in maart 2007 en er na die tijd (bijna) geen enkele vooruitgang was geboekt.

Ten slotte stelde verzoeker de gang van zaken rondom de voorgenomen bomenkap aan de orde en verwees hij naar twee e-mailberichten van de heer J. van 13 september en 12 december 2006, waarin deze schreef dat de voormalig voorzitter achter een actie tegen de kap zat, respectievelijk opmerkte dat het met haar als voorzitter gedaan leek te zijn naar aanleiding van ontvangen e-mailberichten met opzeggingen van het lidmaatschap van de VBS.

28. Ter aanvulling stuurde de heer L. de Nationale ombudsman een afschrift van een brief van de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij van 7 oktober 2008, waarin deze schreef:

"Op donderdag 25 september jl. hadden wij een gesprek naar aanleiding van onze briefwisseling over de S. In dat gesprek heb ik u toegezegd meer duidelijkheid te verkrijgen over enkele van uw zorgpunten.

Beheersvisie

De Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied (SBNL) gaat de totstandkoming van een beheer- en inrichtingsplan voor het terrein S. coördineren. De opdracht is inmiddels door Staatsbosbeheer verstrekt. Op korte termijn zal SBNL alle betrokkenen, waaronder de bungalowbewoners, de gelegenheid bieden om wensen kenbaar te maken. Inhoudelijk betreft het de volle breedte van beheer en inrichting van het park.

Kap van bomen

Ik heb begrepen dat er draagvlak bij partijen aanwezig is om de uitvoering van achterstallig onderhoud van de houtopstanden en bosverjonging op het terrein afhankelijk te stellen van het Beheer- en inrichtingsplan.

Speeltoestellen

Staatsbosbeheer zal zorgdragen voor het plaatsen van gewenste voorzieningen op basis van het vastgestelde Beheer- en inrichtingsplan. Dat zal dus naar verwachting begin 2009 het geval kunnen zijn."

VII. Nadere reactie Staatsbosbeheer

29. Naar aanleiding van de door de Nationale ombudsman opgestelde weergave van de zienswijzen en reacties, schreef de directeur van Staatsbosbeheer dat hij graag in de bevindingen zou terugzien dat verzoeker op 16 januari 2008 aanvullende stukken had toegestuurd, maar dat - voor zover gesteld wordt dat dit namens de bungaloweigenaren die hij vertegenwoordigde was gedaan - dit slechts betrekking had op drie van de 26 bungaloweigenaren, te weten de heer L., zijn echtgenote en een derde.

Ook merkte de directeur op dat de kap van de Douglas sparren te maken had met het wegwerken van achterstallig onderhoud en dat de opmerking van de heer J. tijdens de hoorzitting op 30 januari 2008 dat de "bungaloweigenaren geen recht hebben op (het gebruik van) speelvoorzieningen" niet namens Staatsbosbeheer is gemaakt.

De directeur gaf aan dat deze speeltoestellen niet in het in erfpacht uitgegeven deel stonden, maar op eigendom van Staatsbosbeheer (het zogenaamde middendeel). Na

overdracht van het landgoed zijn deze speeltoestellen door een gecertificeerd bedrijf gekeurd en daarbij afgekeurd. Dit was voor Staatsbosbeheer geen verrassing omdat het oude voorzieningen waren die hun beste tijd hadden gehad en ook niet meer werden gebruikt. Op het in erfpacht gegeven gedeelte staan ook speeltoestellen die, naar de mening van de directeur, door de bungaloweigenaren ook nauwelijks worden gebruikt.

Omtrent de opmerking in het advies van de klachtadviescommissie dat de 'bejegeningklachten door beklagde niet zijn erkend', merkte de directeur op dat dit een juiste constatering is, omdat die klachten ook niet door de heer J. zijn herkend. In toevoeging wenste de directeur op te merken dat de heer J. eenmaal heeft aangegeven het niet op prijs te stellen van leugens te worden beticht en deze opmerking door de heer L. is rechtgezet, maar dat mogelijk de verhoudingen hierdoor toch wat zijn verstoord.

Tevens schreef de directeur het volgende:

"Het kaartje dat op 10 maart 2006 door de heer J. is getoond is een door hemzelf vervaardigd powerpoint-plaatje dat is toegevoegd aan de bestaande powerpoint-presentatie over de Veluwe, Veluwe2010 en de visie van Staatsbosbeheer op de Veluwe die op die avond aan de VBS is gepresenteerd.

Op verzoek van (...), voormalig voorzitter, is dit kaartje aan haar toegemailed, en dat is dus de mail van 25 maart. Echter, het kaartje is overgenomen van een bestaande, door (Dienst Landelijk Gebied; N.o.) gemaakte kaart. Deze DLG-kaart was door DLG met zowel erfpachter (...) als de VBS gecommuniceerd en vormde de basis voor de totstandkoming van het erfpachtcontract. Het kaartje met inhoud was door (de voormalig voorzitter; N.o.) niet doorgegeven aan de rest van de VBS.

(...) de intentie van deze, door velen gewaardeerde presentatie, was om het beheer van de S. in de context van het Veluwe-beleid te zetten. Hierbij kwam Veluwe2010, de ontrastering, de verbindingszones, het 'groei-krimp'-beleid etc. aan de orde. Aan het einde van de presentatie werd de S., en het begrenzingenkaartje, getoond.

(...) Enkele dagen voor de presentatie van 10 maart 2006 kreeg de heer J. een aantal vragen toegestuurd met het verzoek daar antwoord op te geven. Enkele van die vragen heeft de heer J. geweigerd te beantwoorden op die avond. Bijvoorbeeld de vraag: "Mijnheer (J.; N.o.), bent u bereid om het bestaande hek te verplaatsen", een vraag van (de voormalig voorzitter; N.o.). Hier is geen concreet antwoord op gegeven. Van diverse bewoners heeft de heer J. later te horen gekregen dat hij zich terecht van beantwoording had onthouden gezien de vorm waarin/wijze waarop deze vragen werden gesteld."

Over het overleg dat op 25 februari 2009 gepland was, schreef de directeur dat er al op 30 juni 2008 een eerste overleg met de erfpachter, het nieuwe bestuur van de VBS, SBNL; opsteller van de beheersvisie en Staatsbosbeheer plaatsvond waarbij kennis is gemaakt

en een eerste stap is gezet in het herwinnen van vertrouwen. Ook zijn daarbij afspraken gemaakt om te komen tot een breed gedragen beheersvisie, waarmee in september 2008 daadwerkelijk is gestart. De eerste kennismaking met het nieuwe bestuur van de VBS dateert van 4 juli 2007. Op dat moment was echter besloten om met de opstelling van een beheersvisie pas op de plaats te maken, vanwege een lopende juridische procedure. Eind 2007 is de heer J. enkele maanden ziek geweest. Na diens terugkeer en na afloop van de juridische procedure is de draad weer opgepakt.

Ten slotte hechtte de directeur er aan de Nationale ombudsman er van op de hoogte te stellen dat het beheersplan is vastgesteld en met veel enthousiasme en complimenten aan Staatsbosbeheer en SBNL is ontvangen. De uitvoering is inmiddels ter hand genomen. Verfijning van het plan, zoals het plaatsen van speeltoestellen, is naar de mening van de directeur nog geen item dat echt leeft onder de bungaloweigenaren.

VIII. Nadere reactie verzoeker

30. In zijn nadere reactie schreef de heer L. onder andere dat het hem stoort dat hetgeen de heer J. tijdens de hoorzitting heeft verklaard door zijn meederen wordt herhaald, waardoor men al snel tot de conclusie zou kunnen komen dat het vertelde - in de ogen van de heer L. 'hele en halve onwaarheden' - wel waar moet zijn. Ter illustratie schreef de heer L. dat beweerd wordt dat het op 10 maart 2006 gepresenteerde kaartje al eerder aan de voorzitter van de VBS was gestuurd, maar dat uit de geraadpleegde stukken blijkt dat in een e-mailbericht van 27 maart 2006 voor het eerst over dit kaartje wordt gesproken.

Ook stelt de heer L. dat volledig onderbelicht blijft dat Staatsbosbeheer in zijn verweer telkens op de persoon van verzoeker en diens echtgenote, voormalig voorzitter van de VBS, speelt. De heer L. stelt dat de heer J. vanaf het moment van aantreden heeft getracht de voorzitter van de VBS te isoleren van haar achterban. Uit de reactie van Staatsbosbeheer, dat veel van de meningen van de voorzitter niet zouden worden gedeeld, informatie over het Provinciaal beleid al eerder aan haar was toegestuurd en het nieuwe bestuur een veel positievere houding had zou de conclusie getrokken kunnen worden dat er wel iets mis was, terwijl er in werkelijkheid slechts een kleine meerderheid (drie van de 45 bungalows) was die een andere mening was toegedaan. Verwezen werd onder andere naar de notulen van de ledenvergadering van de VBS van 12 juni 2009 waar de heer L. en zijn echtgenote door middel van applaus werden bedankt voor hun inzet voor de totstandkoming van het beheersplan.

De heer L. schreef verder dat op 27 maart 2006 voor het eerst door de heer J. schriftelijk was gecommuniceerd dat er door hem werd gestreefd naar een totaalplan voor het landgoed en ook dat Staatsbosbeheer daarna veelvuldig toezeggingen en beloftes heeft herhaald, maar dat de heer J. gedurende 2006 geen enkel initiatief had ontplooid om tot een plan te komen. Pas in september 2008, nadat de heer L. en diens echtgenote zich tot het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij hadden gewend, is door de heer J.

een offerte aangevraagd voor het opstellen van een beheer- en inrichtingsplan. Naar de mening van de heer L. is er echter geen sprake van het nagestreefde integrale plan of inrichtingsplan, omdat de inrichting van het landgoed zoals het herplaatsen van sport- en speeltoestellen buiten het gepresenteerde valt en bovendien elementen als timing, uitvoeringsverantwoordelijkheden, financiële bijdragen en voortgangscontroles ontbreken.

Aan het slot van zijn reactie schrijft de heer L.:

"Waar onze klacht ging over een zich gediskwalificeerd hebbende ambtenaar, is het buitengewoon ontnuchterend te moeten vaststellen dat er bij het Staatsbosbeheer management geen ruimte is voor reflectie en dat er niet de geringste mogelijkheid is om de hand in eigen boezem te steken. Er is een primitieve cultuur waarin het zelf geschapen vijandsbeeld ten koste van alles in stand moet worden gehouden en moet worden bestreden teneinde de rangen gesloten te houden. En daarbij is men bereid te volharden in het kwaad en door liegen en bedriegen de betrokken ambtenaar de hand boven het hoofd te blijven houden.

Dat is de echte en betreuenswaardige les achter deze klachtenprocedure."

In toelichting op zijn nadere reactie stipte de heer L. onder andere aan dat door de directeur ten onrechte en niet aangetoond is opgemerkt dat veel van de eisen en meningen van de echtgenote van de heer L. niet strookten met de meningen van veel bungaloweigenaren, dat zij niet langer door een meerderheid van de bungaloweigenaren werd gesteund, door de Dienst Landelijke Gebied met de VBS was overlegd over de plaatsing van rasters en vertraging in het beheerplan door de VBS was ontstaan.

Tevens betwistte de heer L. dat tijdens de bijeenkomst van 10 maart 2006 informatie was gegeven over het provinciaal beleid en daar een informatief kaartje was getoond. Hij deed dit onder verwijzing naar het verslag dat van deze bijeenkomst is gemaakt en dat als bijlage bij de oorspronkelijke klacht was gevoegd. Hij betwistte echter niet dat daar een informatief kaartje was getoond.

31. Tijdens een gesprek op het Bureau Nationale ombudsman op 25 februari 2010 deelden de heer L. en diens echtgenote mee dat de klacht zich richt op het optreden van de heer J., ambtenaar van Staatsbosbeheer, in zijn rol als verantwoordelijke voor het beheer van het landgoed. Van Staatsbosbeheer verwachten zij dat deze organisatie met een publieksfunctie stevig inzet op het ontwikkelen of verbeteren van de sociale vaardigheden van haar medewerkers.

In aanvulling op het gesprek gaf de heer L. de Nationale ombudsman op 26 februari 2010 nadere informatie, zoals hiervoor weergegeven onder 7.

IX. Reactie op het Verslag van bevindingen

32. In reactie op het Verslag van bevindingen merkte de heer L. op dat hij zich hierin kon vinden. Voor wat betreft de bijdrage van Staatsbosbeheer, stelde hij dat deze buitengewoon onbetrouwbaar is, niet onderbouwd door documenten en op nagenoeg alle punten door hem weerlegd.

Daarbij merkte de heer L. op dat het absurd is het verwijderen van speelvoorzieningen te bezien in het kader van het Provinciale Krimp-Groei beleid, omdat dit beleid betrekking heeft op recreatiebedrijven en niet op de voorzieningen op een recreatiepark. Daarnaast merkte de heer L. op dat de verwijzing door de directeur van Staatsbosbeheer naar een juridische procedure (zie hiervoor onder 29.) betrekking heeft op de bezwaarprocedure tegen de voorgenomen bomenkap en er geen sprake was van een gezamenlijk besluit om pas op de plaats te maken met de opstelling van de beheersvisie.

33. De directeur van Staatsbosbeheer deelde de Nationale ombudsman mee dat ter voorkoming van onnodige herhaling van argumenten volstaan werd met een verwijzing naar eerder aan de Nationale ombudsman toegestuurde stukken. Wel merkte de directeur op dat de heer J. zich niet herkent in de opnieuw geformuleerde klacht en in hetgeen wordt gesteld in de nadere reactie van verzoeker onder VIII.

Beoordeling

34. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat overheidsinstanties zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden.

Dit betekent dat overheidsinstanties en ambtenaren zich in hun optreden bewust moeten zijn van de belangrijke rol die de beleving van betrokken burgers hierbij speelt en voorkomen wordt dat zich feiten of omstandigheden voordoen die een vrees voor partijdigheid kunnen rechtvaardigen. Het verbod van vooringenomenheid heeft betrekking op de houding van ambtenaren en overheidsinstanties tegenover de partijen en het onderwerp van de zaak. Die houding dient vrij te zijn van vooringenomenheid; van partijdigheid en vooroordeel.

35. Er dient onderscheid te worden gemaakt tussen de subjectieve en de objectieve toetsing van vooringenomenheid.

Subjectieve toetsing concentreert zich op de vraag of een ambtenaar of overheidsinstantie werkelijk vooringenomen is in een specifieke zaak. Van onpartijdigheid of het ontbreken van vooringenomenheid wordt uitgegaan, tenzij het tegendeel blijkt.

Bij objectieve toetsing gaat het om de vraag of de vrees redelijkerwijs gerechtvaardigd is dat een ambtenaar of overheidsinstantie vooringenomen is. Met andere woorden: zijn er feiten of omstandigheden die een vrees van vooringenomenheid kunnen rechtvaardigen?

Ook de schijn van vooringenomenheid moet worden vermeden. Echter niet iedere schijn van vooringenomenheid kan een beroep op vrees voor vooringenomenheid rechtvaardigen. Die schijn moet objectief gerechtvaardigd zijn.

36. In 2001 is het Landgoed S. eigendom geworden van de Nederlandse staat. De Dienst Landelijk gebied diende de opstallen, hotel en recreatiebungalows te verkopen en de gronden in erfpacht uit te geven. Uitgangspunt was dat er één koper zou zijn voor de bungalows en het hotel en dat de bungalows door de koper zouden worden verhuurd en geëxploiteerd. Ondanks dat deze recreatiebungalows niet mochten worden doorverkocht, is dit wel gebeurd. Hierdoor ontstonden er drie belanghebbenden: de Nederlandse staat, eigenaar van het terrein, de hoteleigenaar, tevens erfpachter en diverse bungaloweigenaren, tevens ondererfpachter.

37. De belangen van de hoteleigenaar en die van de eigenaren van de recreatiebungalows kwamen niet in alle gevallen overeen. Daarom is begin 2004 de Vereniging van Bungaloweigenaren S. (VBS) opgericht om de gezamenlijke belangen van de bungaloweigenaren te kunnen behartigen. De echtgenote van verzoeker was voorzitter van de VBS.

38. Voorafgaande aan de overdracht van het terrein door de Dienst Landelijk Gebied aan Staatsbosbeheer hadden verzoeker en diens echtgenote, optredend namens de VBS een gesprek met de heer J., de nieuwe beheerder van het landgoed namens Staatsbosbeheer. Door de bungaloweigenaren was uitgekeken naar de overdracht van het terrein, omdat men van Staatsbosbeheer verwachtte dat deze een partner zou zijn bij het bestendigen van het rustige, natuurlijke en bosrijke karakter van het landgoed.

39. Uit de in het kader van het onderzoek verstrekte stukken en informatie blijkt dat dit gesprek door verzoeker en diens echtgenote enerzijds en de heer J. anderzijds verschillend is ervaren.

Verzoeker stelt dat de heer J. al direct gezegd zou hebben niets met de bungaloweigenaren te maken te hebben en alleen zaken te zullen doen met de erfpachter en zich niet te mengen in de problemen tussen de bungaloweigenaren en de erfpachter. Ook zou hij hebben aangegeven voornemens te zijn vele bomen te kappen en sport- en speelvoorzieningen af te breken.

De heer J. stelt dat hij tijdens de eerste kennismaking met de VBS duidelijk had gemaakt dat hij niet op de stoel van de hoteleigenaar als erfpachter wilde gaan zitten en hem toen ook al bekend was dat de relatie tussen de erfpachter en de bungaloweigenaren slecht was.

40. Uit het door verzoeker meegestuurde verslag van de bijeenkomst van 21 november 2005 (zie Achtergrond) maakt de Nationale ombudsman op dat de heer J. tijdens dit

gesprek heeft aangegeven dat hij een erfpachtovereenkomst heeft en er voor zal zorgen dat de erfpachter de verplichtingen daaruit naleeft, maar niet plan is zich te verdiepen in het ondererfpachtcontract. Uit het verslag maakt de Nationale ombudsman tevens op dat tijdens het gesprek de relatie en communicatie tussen de VBS en de hoteleigenaar aan de orde is gesteld, evenals de relatie tussen het bestuur van de VBS en de leden en het beleid van Staatsbosbeheer voor de Veluwe en de gevolgen daarvan voor de bungaloweigenaren.

41. In reactie op dit verslag heeft de heer J. aangegeven dat dit een behoorlijk beeld geeft van de afspraken, maar dat hij de opmerking mist dat Staatsbosbeheer één aanspreekpunt heeft voor het landgoed, te weten de erfpachter en dat Staatsbosbeheer geen partij is in kwesties tussen de VBS en de erfpachter.

42. In reactie op de vraag van de voorzitter van de VBS welke relatie de heer J. wel denkt te kunnen hebben met de vereniging en wat de bedoeling is van een eventueel gezamenlijk gesprek met Staatsbosbeheer, de VBS en de erfpachter, antwoordde hij dat de relatie tussen VBS en Staatsbosbeheer gericht is op het gezamenlijk invulling geven aan het terrein en dat het gesprek gezien moet worden als een poging van de zijde van Staatsbosbeheer om een en ander weer op gang te krijgen.

43. In aanvulling op zijn verzoekschrift stelt verzoeker dat de heer J. de situatie op het bungalowpark geheel verkeerd heeft aangepakt en het hem ten enen male had ontbroken aan de kennis en vaardigheden die je van een ambtenaar op zijn niveau zou mogen en moeten verwachten. In plaats van te streven naar een leefbare situatie voor alle partijen op het park, zou hij ervoor hebben gekozen om de bungaloweigenaren te koeioneren, voor te liegen, te misleiden en te benadelen. Niet alleen is hierdoor naar de mening van verzoeker schade aangericht aan de vereniging en haar voorzitter als zodanig, maar is ook de verhuurbaarheid van de bungalows ernstig teruggelopen. Voor verzoeker en zijn echtgenote heeft dit uiteindelijk geresulteerd in vertrek van het park en verkoop van de bungalow.

44. De Nationale ombudsman maakt hieruit op dat verzoeker, met zijn klacht dat de medewerker van Staatsbosbeheer onvoldoende oog heeft gehad voor de belangen van de bungaloweigenaren, stelt dat deze medewerker het verbod van vooringenomenheid heeft geschonden.

45. Tijdens het onderzoek zijn diverse aspecten naar voren gebracht, ter onderbouwing van het standpunt van verzoeker. Naar de mening van verzoeker heeft de heer J. aangegeven alleen van doen te hebben met de erfpachter, zich niet te mengen in de problemen tussen de erfpachter en de bungaloweigenaren en voornemens te zijn vele bomen te kappen en sport- en spelfaciliteiten af te breken. De heer J. zou zich hebben laten indoctrineren door de Dienst Landelijk Gebied en de erfpachter, waardoor hij niet met een open blik het gesprek met de VBS is ingegaan. Ook was de heer J. zich steeds meer

gaan richten op de individuele bungaloweigenaren met voorbijgaan van de voorzitter van de VBS. Belangrijk punt lijkt te zijn het al dan niet tijdens de bijeenkomst in maart 2006 presenteren van een kaartje over de plannen van Staatsbosbeheer en de bekendheid van de voorzitter van de VBS met dit plaatje.

46. Om een oordeel te kunnen geven over de stelling dat de medewerker van Staatsbosbeheer het verbod van vooringenomenheid heeft geschonden dient, zoals aangegeven, onderscheid te worden gemaakt tussen de subjectieve en de objectieve toetsing van vooringenomenheid.

Wat betreft de subjectieve toetsing van vooringenomenheid dient de vraag of de heer J., of Staatsbosbeheer, werkelijk vooringenomen is geweest naar het oordeel van de Nationale ombudsman ontkennend worden beantwoord. Hetgeen verzoeker heeft aangevoerd is niet voldoende om te concluderen dat in de onderhavige situatie niet mag worden uitgegaan van onpartijdigheid van of het ontbreken van vooringenomenheid bij de heer J. of Staatsbosbeheer.

Bij objectieve toetsing gaat het om de vraag of de vrees redelijkerwijs gerechtvaardigd is dat een ambtenaar of overheidsinstantie vooringenomen is. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman zijn er tijdens het onderzoek ook geen feiten of omstandigheden komen vast te staan die een vrees van vooringenomenheid kunnen rechtvaardigen. Zoals in het advies van de klachtcommissie staat aangegeven kan het zo zijn dat verzoeker wellicht te hoge verwachtingen had van wat Staatsbosbeheer voor de bungaloweigenaren zou kunnen betekenen en dat mede hierdoor - over en weer - irritatie is ontstaan. Uit het verslag van de bijeenkomst en de naar aanleiding daarvan gevoerde correspondentie kan ook worden opgemaakt dat de belangentegenstellingen tussen erfpachter en ondererfpachters zijn weerslag hadden op de door Staatsbosbeheer in te nemen positie. Uit de tijdens het onderzoek verkregen informatie is het de Nationale ombudsman echter niet gebleken van feiten of omstandigheden die de vrees van vooringenomenheid van de heer J., of Staatsbosbeheer, rechtvaardigen.

De onderzochte gedraging is behoorlijk

Conclusie

De klacht over de gedraging van een medewerker van Staatsbosbeheer is niet gegrond.

Achtergrond

1. Door VBS opgesteld verslag van de bijeenkomst van 21 november 2005, tussen verzoeker en diens echtgenote met twee vertegenwoordigers van de Dienst Landelijk Gebied en de heer J.

"In het kader van de overdracht van het terrein van DLG aan SBB, was het doel van de bijeenkomst driedig:

1. de wederzijdse kennismaking van SBB en de VBS
2. het meegeven aan SBB van onze visie op de situatie en problematiek op het Landgoed
3. het bespreken van de samenwerking in de toekomst.

Ad 1. Kennismaking

De VBS heeft uitgelegd hoe de vereniging was samengesteld, hoe groot het draagvlak was onder de eigenaren, wat het profiel van de leden was, wie er in het bestuur zaten en welke commissies er bestonden. Wij hebben ook de namen van de leden van de adviesgroep genoemd.

Op zijn beurt legde (de heer J.; N.o.) uit dat zijn laatste functie bij SBB in Overijssel was en dat hij recent was benoemd in Gelderland, om er als Districtshoofd Veluwe voor te zorgen dat dit gebied, dat voorheen organisatorisch in drieën was gedeeld, nu in het kader van de grote reorganisatie bij SBB, als een geheel zou gaan functioneren. Hij gaf daarbij aan dat hij nogal wat medewerkers had die (nog) niet over de juiste competenties beschikten voor de nieuwe meer publieksgerichte werkwijze van SBB. De heer J. komt over als een gedecideerd man, die, hoewel hij zegt enige ruimte te laten voor inspraak, een top-down benadering niet schuwt.

Ad 2. De situatie en problematiek op het Landgoed

Alvorens de visie van de VBS op deze zaken te geven heeft (de voorzitter; N.o.), om af te kunnen stemmen op het informatieniveau dat de heer J. in deze mogelijk reeds bezat, hem enkele vragen gesteld. J. antwoordde daarop dat hij nog nooit op het Landgoed S. was geweest, de (erfpachter; N.o.) niet kende en ook nog geen enkel (erfpacht)contract had ingezien.

Toen (de voorzitter; N.o.) een begin maakte met het schetsen van de outline van de problematiek op S., vroeg hij zich af of het bestuur van de VBS wel in staat was te communiceren met de erfpachter (...). Wij vertelden hem dat de VBS juist de partij was die vanaf het begin daartoe zeer veel moeite heeft gedaan en dat er, omdat de (erfpachter; N.o.) zich desondanks niet erg communicatief opstelde, ook nog gezamenlijk een covenant was opgesteld om de communicatie te bevorderen. Maar wij hadden helaas moeten ervaren dat (de erfpachter; N.o.) zich ook van deze afspraken weinig aantrok en bijvoorbeeld niet eens de moeite had genomen te reageren op onze laatste brief, waarin wij hem uitnodigden voor een gesprek. Kijk, zei J., dat bedoel ik nu. U doet dat ook helemaal fout! U moet geen brieven schrijven, maar gewoon met die man aan tafel gaan zitten.

Wij hebben hem daarop behoedzaam getracht duidelijk te maken dat de mogelijkheid bestond dat het hier helemaal niet ging over een communicatieprobleem, maar dat het eigenlijk gewoon ging om belangentegenstellingen. En dat het wel eens zo zou kunnen zijn dat de (erfpachter; N.o.) helemaal geen goede communicatie met de VBS wil, omdat hij op het moment dat die er is, de kans loopt over bepaalde zaken afspraken met ons te moeten maken of compromissen te sluiten, waarbij hij wellicht iets zou moeten inleveren. Dat het daarom in zijn ogen wel eens voordeliger zou kunnen zijn tegen alles en iedereen vol te houden dat de VBS niet goed communiceert.

Wij hebben vervolgens aangestipt (zoals dat ook met de adviesgroep was afgesproken) dat er zoveel zaken zijn, die structureel zodanig slecht of niet goed geregeld zijn in de contracten en overeenkomsten, dat de bungaloweigenaren met een flink aantal problemen geconfronteerd worden, die zij niet in hun eentje kunnen oplossen. Daarbij hebben wij enkele voorbeelden gegeven, zoals de TV-ontvangst, de nutsvoorzieningen, de wilde zwijnen en het verdwijnen van allerlei voorzieningen. Wij hebben gezegd dat wij niet begrepen waarom deze zaken bij de opzet zo slecht geregeld waren en waarom er niet allang verbetering in was aangebracht. Tenslotte hebben we benadrukt dat wij in deze de steun van SBB en DLG nodig hadden en dat wij graag met SBB wilden samenwerken om die verbeteringen alsnog te bewerkstelligen.

De reactie van J. was als volgt: Ik heb straks een erfpachtovereenkomst met (de erfpachter; N.o.) en die zal ik bestuderen en ervoor zorgen dat (de erfpachter; N.o.) de verplichtingen daaruit naleeft, maar ik ben niet plan om mij ook maar enigszins te verdiepen in uw ondererfpachtcontract. Ik ga dat niet eens lezen. Bovendien begrijp ik niet dat u als bestuur zegt dat de contracten niet goed zouden zijn. Die mening wordt niet door alle leden in uw vereniging gedeeld. Er zijn nl. bungaloweigenaren die daar heel anders over denken en die zeggen dat die contracten uitstekend zijn. Er zouden problemen zijn doordat mensen op bungalowparken tuintjes met plastic kikkers en zo willen. En laat ik u verzekeren, aldus J., dat dat helemaal niet kan in deze omgeving. Beseft u wel dat die bungalows van u helemaal niet gebouwd hadden mogen worden midden op de trekroute van het wild? Hij sloot zijn uitleg af met de mededeling dat hij van plan was op de eerstvolgende ledenvergadering van de VBS een presentatie aan de bungaloweigenaren te geven om eens goed uit te leggen wie SBB was, waarvoor zij stonden in hun beleid m.b.t. de Veluwe en wat de consequenties daarvan waren voor de bungaloweigenaren op het park.

Omdat wij het vervelend vonden dat hij min of meer stelde dat het bestuur los van de achterban opereerde, een suggestie die (de erfpachter; N.o.) vaak heeft gedaan om tweedracht binnen de VBS te zaaien, informeerden wij of hij daadwerkelijk contact had gehad met andere bungaloweigenaren. Ja zei hij, mensen bellen mij rechtstreeks op en dat vind ik goed. Die mensen komen met heel andere ideeën. Hij wilde echter geen namen noemen.

Commentaar: (De bij het gesprek aanwezige vertegenwoordigers van de VBS; N.o.) wisten reeds dat (mevrouw X.; N.o.) uit eigen beweging de heer J. had opgebeld over een boom die scheef stond en waarvan zij bang was dat die op haar huisje zou vallen.

Zij heeft hem toen en passant en zonder overleg met het bestuur, gevraagd of hij op korte termijn niet eens een presentatie voor de VBS kon geven. J. had toen gezegd dat hij graag op die uitnodiging inging. Toen (mevrouw X.; N.o.) zich achteraf realiseerde dat ze misschien niet zo handig geopereerd had, heeft ze dit medegedeeld aan het bestuur."

Achtergrond

Zie onder *bevindingen of volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.